

Rozvíjanie dôvery prostredníctvom nezávislého auditu –

Stratégia Európskeho dvora audítorov na roky 2018 – 2020

Obsah

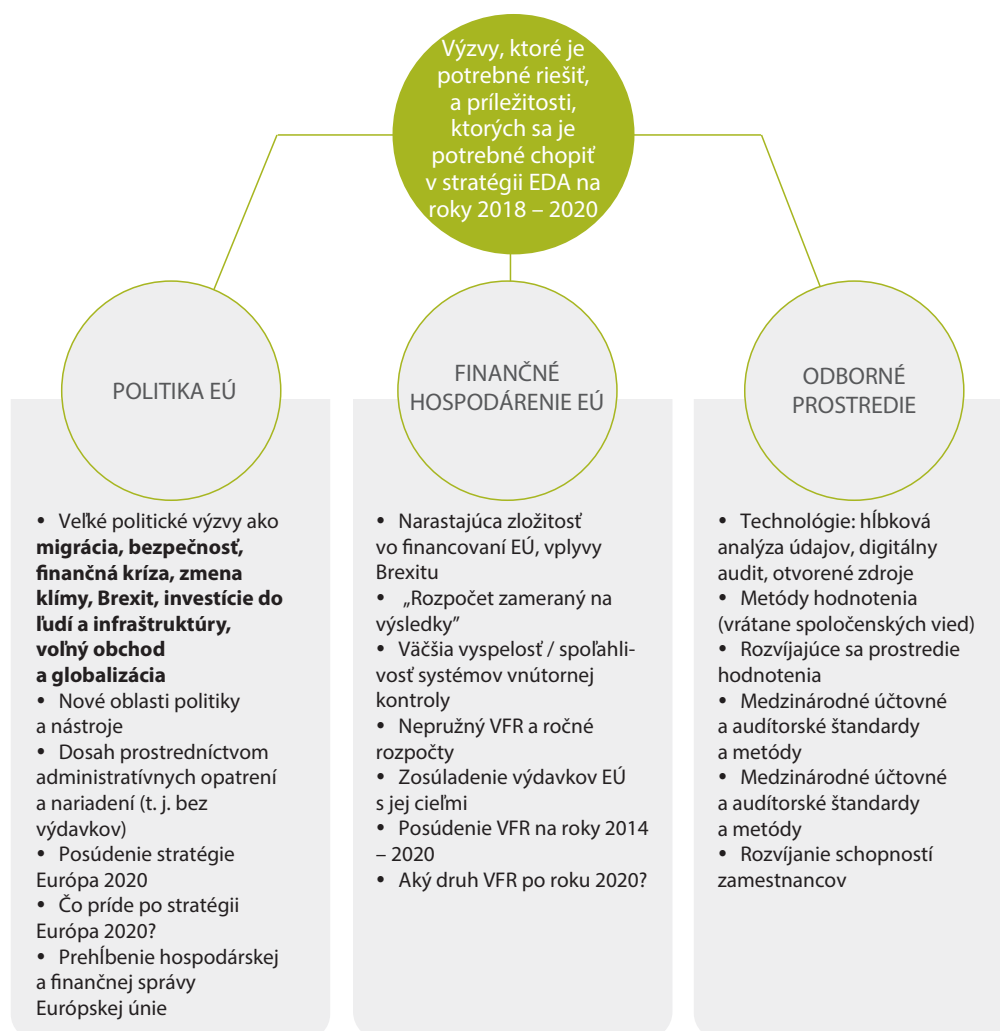
Strany

- 3 **EÚ v rokoch 2018 – 2020 Náročné prostredie**
- 4 **V rokoch 2018 – 2020 EDA bude prispievať k riešeniu výziev EÚ**
- 5 **Naše strategické ciele na roky 2018 – 2020**
- 6 **Zvýšiť pridanú hodnotu vyhlásenia o vierohodnosti v kontexte súčasného finančného hospodárenia EÚ**
- 7 **Zamerať sa viac na aspekty výkonnosti opatrení EÚ**
- 8 **Sprostredkovať zainteresovaným stranám jasné odkazy**
- 9 **Prispôbiť našu organizáciu našim produktom**
- 10 **Záverečné poznámky: Prispieť k zvýšeniu dôvery v EÚ v rokoch 2018 – 2020**

EÚ v rokoch 2018 – 2020 Náročné prostredie

Roky 2018 – 2020 budú pre Európsku úniu rozhodujúcim obdobím. Stojíme pred zásadnými rozhodnutiami. Vývoj celkovej politiky EÚ, finančného hospodárenia EÚ a nášho odborného prostredia predstavujú náročné výzvy, ale prinášajú aj príležitosti pre Európsky dvor audítorov (pozri **graf**).

Výzvy a príležitosti v prostredí EDA

Dôvera v EÚ sa znižuje, ak sa nepreukazuje pridaná hodnota

Výzvy prinášajú príležitosti na zlepšenie efektívnosti. Sú však aj záťažou pre zdroje a kapacity EÚ a prinášajú so sebou riziká z hľadiska optimálnej hodnoty za peniaze a dosahovania plánovaného vplyvu. Úspešné riešenie výziev si bude vyžadovať schopné a dobre informované rozhodovanie a stanovenie priorít. Ľudia budú musieť vidieť, že EÚ koná jednotne, uplatňuje zásady právneho štátu, vynakladá peniaze daňových poplatníkov starostlivo, má jasné ciele a dosahuje výsledky, ktoré slúbila.

Ak sa nepreukáže, že sa financiami a činnosťami EÚ dosahujú pozitívne výsledky, dôvera občanov v EÚ klesne. Vnímaná vzdialenosť medzi občanmi EÚ a inštitúciami je v súčasnosti existenčným ohrozením pre EÚ.

V rokoch 2018 – 2020 EDA bude prispievať k riešeniu výziev EÚ

Zastávame názor, že EDA má dobré postavenie na to, aby mohol riešiť výzvy a príležitosti súvisiace so správou EÚ a náležitým vynakladaním finančných prostriedkov EÚ, a preto prostredníctvom nezávislého auditu môže pomôcť občanom EÚ rozhodnúť sa, či môžu dôverovať inštitúciám EÚ, že budú pre nich dosahovať výsledky.

... pretože je to naše poslanie

V roku 2017 si pripomíname 40. výročie založenia EDA. Naším poslaním je ako externý audítor EÚ prispievať k zlepšovaniu finančného hospodárenia EÚ, presadzovať zodpovednosť a transparentnosť a vystupovať ako nezávislý ochranca finančných záujmov občanov Únie. EDA varuje pred rizikami, poskytuje záruky, poukazuje na nedostatky a úspechy a vydáva usmernenia pre tvorcov politik a zákonodarcov EÚ, ako zlepšiť riadenie politik a programov EÚ a zabezpečiť, aby sa občania EÚ dozvedeli, ako sa vynakladajú ich peniaze.

... pre hodnoty, ktoré zastávame

Našími hodnotami sú zodpovednosť, transparentnosť, odbornosť, čestnosť, nestrannosť a schopnosť reagovať.

... a pretože vykonáme strategické činnosti

Cieľom našej stratégie na roky 2018 – 2020 je priniesť pridanú hodnotu tým, že občanom EÚ, tým, ktorí prijímajú rozhodnutia, a tým, ktorí sú zapojení do vykonávania, poskytneme nový a včasný pohľad a chápanie rozpočtov, oblastí politiky a nariadení EÚ. EDA sa bude snažiť stanoviť, aké právomoci má EÚ v konkrétnych oblastiach politiky, čo sa dosiahlo prostredníctvom týchto právomocí a aké opatrenia sú potrebné na riešenie budúcich výziev. Našou nezávislosťou, kapacitami a zdrojmi budeme podporovať verejnú kontrolu, zlepšovanie, inovácie a vzdelávanie vo verejnom sektore EÚ a tým budeme prispievať k dôvere v to, ako EÚ a jej inštitúcie riešia súčasné výzvy.

Hlavné produkty EDA

- **Výročné správy**, ktoré obsahujú výsledky finančných auditov a auditov zhody týkajúcich sa rozpočtu Európskej únie a Európskych rozvojových fondov, ale aj aspekty rozpočtového hospodárenia a výkonnosti.
- **Osobitné správy**, v ktorých sa predstavujú výsledky vybraných auditov výkonnosti a auditov zhody týkajúcich sa konkrétnych výdavkových oblastí či oblastí politiky, alebo záležitostí týkajúcich sa rozpočtu alebo riadenia.
- **Publikácie vypracované na základe preskúmania**, napr. situačné správy a informačné dokumenty.
- **Stanoviská** k novým alebo aktualizovaným právnym predpisom s významným dosahom na finančné hospodárenie.
- **Špecifické ročné správy** o agentúrach, decentralizovaných orgánoch a spoločných podnikoch EÚ.

Naše strategické ciele na roky 2018 – 2020

Naša služba občanom EÚ a ich zástupcom sa musí rozvíjať, aby sa prispôbila výzvam a chopila nových príležitostí. Škála našich produktov (pozri **rámček**) sa v nasledujúcich troch rokoch zlepši zvýšením pridanej hodnoty vyhlásenia o vierohodnosti v kontexte súčasného finančného hospodárenia EÚ, zameraním našich produktov na výkonnosť, poskytovaním jasnejších odkazov pre našich adresátov a lepším prispôbením interných procesov našim produktom.

Zvýšiť pridanú hodnotu vyhlásenia o vierohodnosti v kontexte súčasného finančného hospodárenia EÚ

Dôveru vo finančné hospodárenie EÚ možno posilniť, ak budú občania a ich zástupcovia uistení, že sa dodržiavajú príslušné pravidlá. Naše vyhlásenie o vierohodnosti (DAS) o spoľahlivosti účtovnej závierky EÚ a zákonnosti a riadnosti príslušných operácií prispieva k významným zlepšeniam v dodržiavaní pravidiel EÚ (pozri **rámček**). Pozitívny vývoj v systémoch riadenia a kontroly nám dáva príležitosť prehodnotiť audítorský prístup k DAS. V súčasnosti sa náš audit na účely DAS spolieha najmä na priame testovanie dodržiavania pravidiel na základe veľkej, náhodne vybranej reprezentatívnej vzorky platieb.

V období rokov 2018 – 2020 bude náš audítorský prístup k DAS prispôsobený tak, aby sa využilo zlepšenie vo finančnom hospodárení EÚ (pozri nižšie). To nám umožní zamerať našu pozornosť a zdroje na posúdenie, či EÚ prináša svojim občanom výsledky a v prípade potreby zamerať sa cielene na problémy s dodržiavaním pravidiel vo finančnom hospodárení EÚ.

DAS EDA prispelo k významným zlepšeniam vo finančnom hospodárení EÚ za posledných 20 rokov

- Kladný audítorský výrok k spoľahlivosti účtovnej závierky EÚ od roku 2007
- Výrazne menej chýb v platbách EÚ
- Väčšia zodpovednosť a transparentnosť vo finančnom hospodárení EÚ
- Lepšie systémy kontroly vedúce k lepšiemu predchádzaniu, odhaľovaniu a meraniu chýb v Komisii a členských štátoch
- Lepšie nápravné opatrenia, keď sa zistia chyby
- Zjednodušenie zavedené prostredníctvom nariadenia

Prístup k DAS v rokoch 2018 – 2020 bude naďalej založený na mandáte EDA, ktorý mu vyplýva zo Zmluvy, a bude v plnom súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi pre verejný sektor. Posúdime možnosti využívať informácie o zákonnosti a riadnosti poskytované kontrolovanými subjektmi vrátane nápravných opatrení, ktoré prijali. Tento prístup k DAS bude zahŕňať kvalitatívnejšie zložky a očakávame, že povedie k zníženiu priameho testovania platieb samotným EDA. Malo by to prispieť k nákladovej účinnosti nášho DAS a nezvýšiť audítorské a kontrolné zaťaženie. Budeme dôkladne konzultovať s našimi zainteresovanými stranami a kontrolovanými subjektmi.

Návrh prístupu k DAS bude predložený v rámci širšej **obnovy výročnej správy EDA** a jeho súčasťou bude posilnenie výročného vykazovania o výkonnosti a informácií o opatreniach EÚ v členských štátoch a regiónoch (pozri iniciatívy v ďalšom strategickom celi).

Zamerať sa viac na aspekty výkonnosti opatrení EÚ

Občania EÚ a ich zástupcovia neočakávajú len uistenie, že sa ich peniaze vynakladajú v súlade s príslušnými pravidlami, ale chcú aj vedieť, či sa dosiahli plánované výsledky. Od založenia našej inštitúcie predkladáme správy o pridanej hodnote a výkonnosti fondov a politík EÚ, ale dnešné prostredie prináša nové výzvy a príležitosti. V rokoch 2018 až 2020 zameriame naše výstupy na posúdenie výkonnosti nasledujúcimi spôsobmi.

Lepšie posudzovať pridanú hodnotu opatrení EÚ

V budúcnosti budeme riešiť záležitosti súvisiace so skutočnou výkonnosťou častejšie, napríklad dosahovanie plánovaných výsledkov a vplyvu a ako sa opatrenia EÚ týkajú občanov. Vzhľadom na reformné tlaky na EÚ tiež budeme posudzovať, pokiaľ to bude možné, či opatrenie na úrovni EÚ bolo tým najlepším spôsobom na dosiahnutie želaného účinku a či by bol potrebný väčší alebo menší zásah na úrovni EÚ vzhľadom na ciele financovania alebo politiky. Naše správy budú vyvážené, informujúce o úspechoch a zohľadňujúce inherentné obmedzenia.

Mať celkový pohľad na opatrenia EÚ

Opatrenia EÚ sa vykonávajú rôznymi spôsobmi v rámci širokých, navzájom prepojených oblastí politiky popri vnútroštátnych, regionálnych či miestnych opatreniach vo verejnom sektore. Uskutočnime rozsiahle preskúmania opatrení EÚ v rôznych oblastiach politiky, napríklad vypracovaním „situačných správ“. To umožní občanom a ich zástupcom vidieť výdavky EÚ a administratívne opatrenia v širšom obraze. Tieto rozsiahle posúdenia tiež pomôžu určiť konkrétne opatrenia EÚ, ktoré si zaslúžia viac pozornosti v podobe cieľných auditov.

Poskytovať rýchle odpovede na páliivé a cieľené otázky o opatreniach EÚ

Dosah našich správ závisí od ich relevantnosti, kvality a načasovania. Zlepšime včasnosť našich produktov tým, že sa zameriame na najrelevantnejšie záležitosti (napr. prostredníctvom *rýchlych osobitných správ*). Načasovanie je obzvlášť relevantné, ak je naša práca potrebná v reakcii na súčasné udalosti alebo naliehavú požiadavku zainteresovaných strán. V tejto oblasti zavedieme nový produkt v podobe „rýchlych preskúmaní vecí“, ktoré budú mať užší rozsah a budú zamerané na stanovenie faktov o konkrétnych záležitostiach v krátkom čase.

Lepšie porovnávať metódy a výsledky opatrení EÚ

Posilníme určovanie a presadzovanie dobrých príkladov a postupov v čerpaní fondov a vo vykonávaní politík EÚ. Keďže sa opatrenia EÚ často vykonávajú v členských štátoch, možno očakávať, že výsledky budú geograficky rôznorodé v závislosti od rôznych okolností a administratívnych postupov. Tieto rozdiely budeme posudzovať vždy, keď to bude možné a užitočné pre vzájomné poučenie, ako čo najlepšie čerpať fondy EÚ a vykonávať politiky EÚ.

Zvýšiť dosah našich odporúčaní na zlepšovanie činnosti EÚ

V našich správach vyjadrujeme mnoho odporúčaní, ktorých cieľom je zlepšiť výkonnosť fondov EÚ a administratívnych opatrení. Zohľadňujúc praktické výzvy, ktorým čelia naše kontrolované subjekty, sa postaráme o to, aby sa našimi odporúčaniami riešili nedostatky nákladovo účinným spôsobom. V prípade potreby budeme tiež riešiť potenciálne nedostatky právneho rámca. Všetky relevantné odporúčania budeme dôkladne následne kontrolovať a závery tejto následnej kontroly budú uverejnené.

Každoročne predkladať správu o výkonnosti opatrení EÚ

V posledných rokoch zainteresované strany ukázali, že si vyžadujú častejšie informácie o výkonnosti finančných prostriedkov EÚ, a cieľom Európskej komisie je posilniť predkladanie správ o výkonnosti prostredníctvom iniciatívy „rozpočet zameraný na výsledky“. Ďalej rozvijeme naše súčasné hodnotenie výkonnosti rozpočtu ako celku, okruhov viacročného finančného rámca a hlavných jednotlivých fondov EÚ.

Poskytovať prehľad o opatreniach EÚ proti podvodom a korupcii

Našou prácou prispievame k ochrane finančných záujmov EÚ. V rokoch 2018 – 2020 budeme poskytovať dodatočný prehľad o opatreniach EÚ proti podvodom a korupcii. To zahŕňa poskytovať viac informácií o rizikách podvodu a korupcie a kvalite systémov prevencie a odhaľovania podvodov v Európskej komisii, ďalších implementačných orgánoch a úrade OLAF.

Sprostredkovať zainteresovaným stranám jasné odkazy

Našou kontrolou opatrení EÚ sa môže zvýšiť dôvera v EÚ len vtedy, ak dokážeme sprostredkovať naše zistenia a odporúčania jasne. Je to o to viac dôležité dnes, keď mnoho informačných zdrojov súťaží o pozornosť tvorcov a vykonávateľov politik. Náš dosah na zlepšovanie opatrení EÚ bude závisieť od toho, ako dobre sa dokážeme prepájať s našimi zainteresovanými stranami (pozri **rámček**).

V rokoch 2018 až 2020 zlepšíme a budeme lepšie využívať vzťahy s našimi partnermi, a to najmä nasledujúcimi spôsobmi.

EDA je prepojený s:

- politickými orgánmi zodpovednými za dohľad (Európsky parlament, Rada EÚ, národné parlamenty a národné vlády);
- kontrolovanými subjektmi zodpovednými za riadenie fondov a politik EÚ (najmä Komisia a vnútroštátne orgány);
- ďalšími audítormi (napr. najvyššie kontrolné inštitúcie členských štátov);
- médiami;
- ďalšími partnermi (napr. univerzity, expertné skupiny, MVO a záujmové skupiny);
- a pokiaľ je to možné priamo s občanmi EÚ.

Osloviť EP, Radu a vnútroštátne orgány

V posledných rokoch EDA prehĺbil spoluprácu s Európskym parlamentom, napr. zavedením pravidelnejších kontaktov so špecializovanými výbormi. Na to, aby boli naše produkty a súvisiace odporúčania úspešné v ovplyvňovaní finančného hospodárstva EÚ a ďalších administratívnych postupov, musia osloviť Radu a orgány členských štátov. Budeme pracovať na posilnení kvality našej spolupráce s Radou EÚ na politickej a technickej úrovni, ako aj s národnými parlamentmi a vládami. Dosiahneme to väčším zohľadňovaním vnútroštátnych mediálnych priestorov navyše ku korešpondentom EÚ. Tento proces uľahčí viacjazyčný prístup našich zamestnancov a správ.

Zamerať sa na rozhodujúce body v cykle politik EÚ

Rozhodnutia o fondoch a politikách EÚ sa prijímajú v niekoľkých kľúčových momentoch väčšinou, keď sa revidujú a obnovujú existujúce programy a nariadenia, alebo keď sa prerokúva viacročný rozpočet EÚ, viacročný finančný rámec. Naše správy a stanoviská sprístupníme skôr tak, aby ich Európsky parlament a Rada mali k dispozícii, keď ich potrebujú pri revízii právnych predpisov.

Vypracovať hlavné odkazy a opakovať ich v celom spektre produktov

Nedávno sme zväčšili spektrum a zvýšili kvalitu našich produktov. Snažíme sa účinnejšie identifikovať prierezové zistenia vyplývajúce z rôznej práce v mnohých oblastiach. Tieto informácie budeme používať na sformulovanie jednotných hlavných odkazov a určenie horizontálnych problémov na základe zistení v mnohých oblastiach a ich zosúladenie v celom spektre našich produktov. Hlavným odkazom sa preto bude venovať väčšia pozornosť a budú mať preto väčší efekt.

Viesť priebežný dialóg o našich produktoch

Zvyčajne zameriavame komunikáciu na naše ukončené správy. V budúcnosti budeme tiež lepšie oznamovať našu plánovanú prácu, prebiehajúcu prácu a priebežné výsledky, napríklad analýzy rizika a brífingy. Interakcia s okolitým svetom o našej prebiehajúcej práci zlepší naše produkty a maximálne umocní dosah našej práce.

Viac prístupníť publikácie a urobiť ich zaujímavejšími

Cieľ zvýšiť náš dosah a mať lepšie prepojenie s občanmi si bude vyžadovať viac práce na jazyku našich správ, ktoré by mali mať jasnú štruktúru a nemali by sa v nich používať žargón. Vynasnažíme sa vytvárať presvedčivé texty založené na zhromaždených dôkazoch a údajoch analyzovaných v priebehu našich auditov.

Viac využívať výsledky našej práce na oslovenie hlavných skupín zainteresovaných strán

V súčasnosti ponúkame štandardizované produkty, napr. výročnú správu a osobitné správy. Hoci sú tieto správy veľmi často komplexné, vo všeobecnosti obsahujú len časť z informácií, ktoré zhromažďujeme počas našich auditov. Okrem toho dôležité informácie, ktoré sa v týchto správach nachádzajú, sa nemusia dostať ku všetkým relevantným zainteresovaným stranám. Aby sme to prekonal, budeme vypracúvať deriváty našich správ prispôbené pre hlavné skupiny zainteresovaných strán. Ak to bude možné, môže to zahŕňať aj príslušné súbory údajov. V týchto informačných produktoch sa budú kombinovať zistenia z niekoľkých našich správ a budú môcť obsahovať aj výsledky práce iných audítorov alebo hodnotiteľov.

Prispôbiť našu organizáciu našim produktom

Naša stratégia na roky 2013 – 2017 viedla k reorganizácii našej inštitúcie tak, aby sme boli pružnejší a zamerali sa viac na našu hlavnú činnosť: audit. Teraz využijeme naše posilnené kapacity na dosiahnutie strategických cieľov na roky 2018 – 2020. Okrem toho budeme v nasledujúcich rokoch lepšie využívať technológie, aby sme inovovali našu audítorskú prácu, a budeme lepšie využívať naše vedomosti v našich produktoch.

Ľudia

Naši zamestnanci sú našim hlavným aktívom a odborné znalosti našej inštitúcie spočívajú v nich. Dlhšia kariéra a obmedzené zdroje na prijímanie zamestnancov znamenajú, že celoživotné vzdelávanie a interná mobilita sú zásadne dôležitými súčasťami politiky ľudských zdrojov. Využijeme a zväčšíme vedomosti a rôznorodosť našich zamestnancov lepším prepojením jednotlivcov. Taktiež posilníme prepojenia medzi našimi zamestnancami a odbornými kruhmi mimo našej inštitúcie.

Technológie

Technológie ponúkajú ďalekosiahle možnosti na inováciu audítorskej práce. *Veľké dáta* a *otvorené dáta* nám dávajú možnosti ako korelácia, sieť či analýzy hromadných textov. Nenákladné nástroje na vizualizáciu údajov nám umožňujú odhaliť audítorské zistenia a lepšie ich komunikovať v našich správach. Pri našich auditoch naplno využijeme nové technológie.

Plánovanie

Naša pružnosť a inovačné schopnosti závisia od riadenia našej práce v budúcnosti. Pri plánovaní našej práce budeme zohľadňovať päť širokých prioritných oblastí na roky 2018 – 2020 (pozri **rámček**). Nielenže prispôbíme tento proces tak, aby lepšie reagoval na potreby našich zainteresovaných strán, ale aby bol aj pružnejší a tak mohol reagovať na vývoj v Únii.

Prioritné oblasti EDA pre plánovanie našej práce v rokoch 2018 – 2020

- Udržateľné využívanie prírodných zdrojov a riešenie zmeny klímy
- Investície do súdržnosti, rastu a začlenenia
- Migrácia, bezpečnosť a výzvy súvisiace s globálne udržateľným rozvojom
- Fungovanie jednotného trhu a udržateľnej menovej únie
- Financovanie a spravovanie Únie zodpovedne a efektívne

Proces

Náš audítorský proces zahŕňa dôkladné postupy na overenie faktov vyplývajúcich z auditu s Komisiou a ostatnými kontrolovanými subjektami. Okrem toho máme ucelený systém na kontrolu kvality auditu pri všetkých našich konečných produktoch. Vynasnažíme sa uľahčiť a urýchliť náš audítorský proces bez ohrozenia kvality našich produktov.

Závěrečné poznámky: Prispieť k zvýšeniu dôvery v EÚ v rokoch 2018 – 2020

Pri dosahovaní strategických cieľov do roku 2020 budeme prostredníctvom nezávislého auditu poskytovať prehľad o tom, čo v súvislosti s výdavkami EÚ a inými opatreniami funguje a čo nie. To by malo pomôcť zlepšiť fungovanie a porozumenie EÚ, čo zas prispeje k podpore dôvery v EÚ. Budeme vydávať vyhlásenie o vierohodnosti, ktoré bude mať pridanú hodnotu vzhľadom na posledný vývoj finančného hospodárenia EÚ a ktoré bude naďalej stimulovať ďalší vývoj. Budeme vypracúvať správy, ktoré lepšie odpovedajú na najpálčivejšiu otázku občanov EÚ: „Čo sa dosahuje prostredníctvom peňazí EÚ a ďalšej pomoci?“ Ak dokážeme oznamovať naše zistenia lepšie, naše produkty budú účinnejšie. A napokon, naša interná organizačná štruktúra naplno využije našich zamestnancov, technológie a znalosti v prospech našich produktov.

Poskytovanie racionálnych argumentov je základom našej autority ako audítora. Ak sa však má našou audítorskou prácou podporovať dôvera, musí sa týkať problémov konečnej zainteresovanej strany, európskych občanov, a to dnes aj v budúcnosti. V konečnom dôsledku EÚ nie je o číslach, ale o ľuďoch.

